№ 9.

KURYER LITEWSKI

Za Naywyższym Dozwoleniem

IMPERATORA JMCI CAŁEY ROSSYI.

w WILNIE V. S. 2 LUTEGO 1801 ROKU W SOBOTĘ.

z Petersburga V. S. 22. Stycznia

Półki: leibkirassyerów JEY J. M. kirassyerów X. Ramodanowskiego.—Ładyżeńskiego, huzarski Zubowa 3, należeć maią do S. Petersburgskiey inspekcyi; półk konny X. Ratiewa do Brzeskiey. Bywszy w regimencie grenadyerów Danzasa Maior Rosen przyięty do służby, umieszcza się w muszkietyerach Efimowicza. Oddalony z półku huzarów Zubowa 3 Maior Gibertowski przyięty znowu do niego. Bywszy Generał Lieutenant Suchotin przyimuie się do służby, umieszczony w armii, iako też woysk Dońskich Generał Maior Płatow. Bywszych Polskich woysk Generał Maior Kreic przyięty do służby Rossyiskiey w randze Półkownika, umieszcza się w półku huzarów Zubowa 3.

Z Bożey Łaski MY PAWEŁ I. Imperator i Samowładca Całey Rossyi, &c. &c. &c.

Już od czasu dawnego Państwo Gruzińskie uciśnione przez niewiernych ſąsiadów niszczyło siły ſwoie, broniąc się nieustannie od napaści, i czuiąc nieuchronne skutkki woien zawsze prawie nieszczęśliwych. Do tych klęsk przyłączyły się niezgody w Carskiey familii grożące ostatecznym upadkiem temu Państwu, daiąc początek woynom domowym. Car Jerzy Heraklewicz gdy widział zbliżaiący się kres dni życia ſwoiego, znacznieysi Urzędnicy kraiowi i ſam narod Gruziński ſzukali wnet opieki Naszey; a nie znayduiąc innego ratowania się ſposobu od nieuchronney zguby i poddaństwa nieprzyiaciołom ſwoim, upraszali przez wysłanych pełnomocników o przyięcie kraiow do Gruzińskiego państwa należących, pod bezposrzednie poddaństwo Imperatorskiego Tronu wszech Rossyi. Przyimuiąc te prożby według wrodzonego Nam przywiązania ku wszystkim iednowierzącym, i według stateczney zawsze troskliwości Naszey o pożytek i dobro narodu Gruzińskiego, postanowiliśmy dopełnić chęci Cara Jerzego Heraklewicza i Gruzińskiego ludu; przeto roskazaliśmy, tak dla utrzymania w tym kraiu wnętrznego porządku, iako też dla zasłony od zewnętrznych naiazdów, wprowadzić do Państw Gruzińskich woyska Nasze.

Oznaymuiemy teraz Imperatorskim słowem że po wcieleniu Carstwa Gruzińskiego wiecznemi czasy do Monarchii naszey, nie tylko zostawione będą i w całości i dochowane nowym wiernomo poddanym pomienionego kraiu wszystkie ich prawa, przywileieie, i własność każdemu prawnie należna; ale też od teraznieyszego czasu wszystkie zgromadzenia kraiu Gruzińskiego używać maią wszelkich praw, nadań, ſwobod, iakich używaią dawni poddani Rossyiscy z nadania Przodków Naszych i Naszego pod opieką Naszą. Przekonani zaś iesteśmy, że ci nowi poddani Nasi z potomkami ſwoiemi, zachowuiąc nienaruszoną wierność Nam i Następcom Naszym, gorliwi o pożytek Państwa Rossyiskiego, którego stali się teraz członkami mądrém Pana Naywyższego urządzeniem i wolą, zasługiwać będą na Monarszą łaskę Naszą. Dan w S. Petersburgu r. 1801 d. 18 Stycznia; panowania Naszego r. 5, a wielkiego Mistrzowstwa trzeciego roku.

PAWEŁ.

Wiadomość z kraiu Gruzińskiego.

Po śmierci ostatniego z panuiących Cara Gruzińskiego Jerzego Heraklewicza, Carewiczowie bracia i ſynowie iego przywłaszczaiąc każdy ſobie prawo bydź następcą Tronu, a zgodzić się nie mogąc na wybranie iednego, poznali że takowe zdarzenie musi koniecznie zrodzić między niemi niezgodę, która niszcząc kray cały, ich wszystkich z osobna uczyni nieszczęśliwemi. Zapobiegaiąc temu udali się z prożbą do J. J. Mci, według zgodney chęci całego Gruzińców narodu, i woli zmarłego Cara Jerzego Heraklewicza, ażeby IMPERATOR Jmć przyiąć raczył w poddaństwo ich ſamych i całe Carstwo Gruzińskie, które tym ſposobem będzie mogło używać tey ſzczęśliwości i pokoiu, z iakich cieszy się Rossya, i że iedynie łaska Monarsza i przychylenie się do ich prożby ochroni kray Gruziński i onych ſamych od klęsk i niezgody domowey, która grozi pozostałey familii zmarłego Cara Ierzego Heraklewicza. Carewicz zaś Alexander, który za życia ieszcze Cara Jerzego pośrzód niezgod panuiącey familii, udał się do Persów w nadziei, że zbroyną ręką wyiedna ſobie następstwo na Tron, teraz będąc porażony od zwycięzkich woysk Rossyiskich posłanych na obronę zmarłego Cara przeciw ſzkodliwym zamiarom onego, upamiętał się nakoniec, i udał się do miłosiernych względów J. J. Mci prosząc o przebaczenie i przyięcie siebie w poddaństwo.

z Wiednia 1. Lutego.

Armia Austryacka pod sprawą Graffa Belegarde ze Włoch ustępuie do Prowincyi dziedzicznych; straż przednia, artyllerya, ammunicye, ciężkie zawady obozowe, wozy z ranionemi do Goricyi iuż przyſzły. O warunkach podpisanego z Generałem Brune zawieſzenia broni, o przedłużeniu tego które z Generałem Moreau w tych dniach upływa, o negocyacyach, kongreſsie w Luneville żadney zgoła wiadomości. — Arcy Xiąże Karol radę Nadworną woienną nowym cale sposobem urządził; Generałowie Mack z Schmidt wchodzić do niey będą; pierwſzy dobrze jest znaiomy; drugi naywięcey dopomógł Arcy-Xiążęciu do porażenia Generała Jourdan w r. 1796., i 1799. — Xiąże Ferdynand Wurtembergski opuſzcza służbę Cesarską; na iego mieyscu kommendantem stolicy naſzey naznaczony Xiąże de Lichtenstein. — Deputacvom z Tirolu i Styryi przysłanym względem ustąpienia ich Prowincyi nieprzyiacielowi, zaspokaiaiącą odpowiedź dano, że nieſzczęścia kraiowe koniec po chwili wziąć muſzą. — Z Constantinopola mamy listy d. 25. Grudnia pisane; na tenczas Sułtan Wielki naradzał się z Dywanem, czyli przyzwoita rzecz była pozwolić Anglikom wylądowania w Syryi i Egipcie; ponieważ ostrzeżonym został, że gdy raz osadzą nadbrzeża pomienionych kraiów, trudno będzie ich do ustąpienia przymusić; po długiey jednak radzie Ministerium Ottomańskie nic nie postanowiło.

Do dnia wyżey pomienionego Porta nowych rapportów nie miała z obozu Wielkiego Wezyra; tym czasem w Constantinopolu zaciągać zaczęto jazdę 8. tysięcy wynosić maiącą; ten korpus będzie formowany na wzór i podobieństwo

woysk Austryackich, podobno Angielskim nakładem, albowiem iuż Lord Elgin zakupił 8. tysięcy koni, i kofzary budować zaczął. Wyprawa na Egipt nie rychło przyidzie do skutku; ponieważ ledwie w Lutym z morza czarnego w Constantinopolu spodziewani są żołnierze, których Sułtan Wielki ma wysyłać na pomoc Wezyrowi z flottą Kapitana Bafzy. Z wyspy Rodu nieprzyiemną wiadomość odebrano, że Kadir Bey z 3. liniowemi okrętami i fregat tyleż niedaleko brzegów krążący, przez nawałność klęskę poniosł, nie wiadomo iak wielką. W porcie Constantinopolskim stoi bardzo wiele statków Europeyskich; żaden wychodzić nie śmie na morze srzodziemne przez boiaźń korsarzów Afrykańskich i flott Angielskich, które wolność handlu tamuią. Dla Posła Hifzpańskiey korony, Corral pałac iest zupełnie oporządzony; czekaią wkrótce Turcy przybycia iego; z Deiami Algierskim i Tunetańskim spory ułatwione jefzcze nie są.

Kładniemy list przez Cesarza Jmci pisany do Arcy-Xiążęcia Karola, gdy go wynosił na stopień Feld Marfzałka i Prezydenta Collegium woiennego. Dałeś, powiada, wielkie dowody przywiązania ku mnie, gorliwości o dobro Państwa, mądrości głębokiey, rostropności doyrzałey w trudnych i wielorakich zdarzeniach, dziś mianowicie gdy nayweiększe niebespieczeństwa groziły, nawet z ofiarą zdrowia i życia. To wfzystko ziednało W. X. Mci z moiey strony wdzięczność czułą, ufność nieograniczoną; którey chcąc dać dowod przed obliczem świata całego, powierzam naywyższą w armii dostoyność Feld Marfzałka i Collegium woiennego Prezydenta. Cały ten Departament tobie, nayukochańfzy bracie, iest oddany; odemnie tylko samego zależeć będziefz, zemną jedynie wfzystkie interessa mafz ułatwiać. Spodziewam się i nie mieszkaiąc zatrudnić się zechcefz urządzeniem tego Departamentu, postrzegaiąc pilnie, aby każdy powinność swoią dopełnił. Podafz wkrótce proiekt, według którego etat woyskowy w Austryackiey Monarchii doskonalfzym sposobem ułożony będzie. *Franciszek.*

Turkheim który od lat wielu wfzystko mógł i czynił w Departamencie woiennym, wziął dymissyą; ciefzą się z upadku iego naybardziey woyskowi, on jednak nie iest u Dworu w niełasce, ponieważ otrzymał wysoką dostoyność Konsyliarza Stanu. — Biega pogłoska, iż bardzo ważne odmiany wkrótce nastąpią w nafzém Ministerium; to pewnieyfza, że goniec z Munich przysłany Posłowi Bawarskiemu doniosł o pokoiu oddzielnie podpisanym między Elektorem i RPtą Francuzką za posrzednictwem Króla Jmci Pruskiego; warunki nie wiadome. — W Weronie po wkroczeniu Francuzów między ludem niesfornym rozruch powstał; karząc mieszczan Brune wypłacić kazał kontrybucyą 100. tysięcy Weneckich dukatów. — Kontrybucye i rekwizycye Francuzkie rosną coraz. Stany wyżfzey Austryi zaciągaią tu na ich uspokoienie długu 10. millionów; przedłużona woyna zawfze daleko za granicą, kray nafz wyniszczyła z gotowych pieniędzy; teraz na wielu mieyscach srebra kościelne topić zaczęto. — Arcy-Xiążę Karol przyiął na siebie rozdawanie żołnierzom ofiar obywatelskich; niedawno Kardynał Migazzi przysłał im wiele wina. — Zaczynaią do miasta powracać obywatele znacznieysi; nauki daią się znowu w Uniwersytecie; co niektórzy maią za dowod że pokóy jest bliski. Z drugiey strony odebraliśmy, przez Hamburg, Lipsk, Pragę 800. tysięcy FS, subsidia z Anglii przysłane, ta summa w drugiém z pomienionych mieście leżała, gdy nieprzyiaciel ku nafzey stolicy postępował.

W miasteczku Klaisdorf w Styryi pod dozorem Generała Unterberger idzie bardzo śpiesznie robota broni nowey, w którą niebawiąc armia Austryacka będzie opatrzona; karabiny nowego wynalazku sięgaią o 350. i 400. kroków; bagnety u nich stalowe; iuż wygotowano takich 40. tysięcy. Słychać iż Wielka Brytannia gotową iest przystąpić do pokoiu; pod warunkiem ażeby każdy powrócił do własności, jak przed woyną było; Anglia jeden tylko przygórek Dobrey Nadziei chce zatrzymać na pamiątkę zwycięztw swoich.

z Londynu 19. Stycznia.

W Portsmouth i wielu innych mieyscach zabieraią się woyska na statki; bez wątpienia wfzystkie są przeznaczone do Egiptskiey wyprawy; niekarność woysk Ottomańskich tak iest wielka, że rząd nafz chcąc bydź pewnym wypędzenia Francuzów z Afryki, strafzne siły ztąd na morze srzodziemne przesłać wolał, niżeli zaufać zprzymierzeńcom licznym lecz nie chętnym do boiu i mało umieiętnym. Wielki Wezyr w Jaffie zbudował obszerny meczet, w którym przez całą zimę Turcy wzywać będą Proroka swoiego na pomoc do wiosenney wyprawy. — Nie pomyślnie pofzło przedsięwzięcie nafze przeciw miastu Suez. Półkownik Murray umówiwfzy się z Szeryfem Mekki, wysłał z Indyi wschodniey regiment 84.; ten pod strażą Admirała Blankett wpłynął na morze czerwone, przybył fzczęśliwie do naznaczonego mieysca; i Szeryf dotrzymł słowa; lecz ponieważ dał ludu nie wiele; pobici przez Francuzów Arabowie i Anglicy, refzta na statkach uciekła. — Na Tamizie i w rozmaitych portach Królestwa przytrzymano statków północnych 250.; patenta korsarzom do rozboiu morskiego wkrótce wygotowane i rozdane bydź maią; z drugiey strony Admiralicya gotuie wyprawę przeciw osadom Duńskim i Szwedzkim w Indyach Zachodniey i Wschodniey.

Uzbraiamy dla Lorda Nelson flottę od 400 okrętów liniowych, każdy tylko od 64. armatas takie albowiem naywygodnieysze bydź maią dce zeglugi na morzu północném. Niektórzy zo. sądzą iż pomieniony Admirał zastąpi mieystu Keitha z Generałem Abercromby porożnionego. — Admiralicya rapport odebrała, iż z portu Bresteńskiego wyfzła pod żagle Francuzka eskadra z kilku okrętów złożona; wiozące 4. tysiące żołnierza lądowego; niedaleko pofzedł nieprzyiaciel; postrzegłfzy albowiem krążące okręta nafze pod kommendą Admirała Pellew, schronił się do uścia Vilaine rzeki. — Papiery nafze spadły kilko procentami; co przypisać trzeba niknącey nadziei prędkiego pokoiu. — Burza strafzliwa d. 2. Listopada na wyspie Jamaice wielką fzkodę mieszkańcom przyniosła w domach i okrętach. — W Indyi Wschodniey nie jaki Doondeach zebrawfzy do 29. tysięcy rozmaitego ludu naprzykrzał się wielu Prowincyom, łotrostwem, grabieżą i rozboiem. Wysłany przeciw niemu Półkownik Wellesley znalazł nieprzyiaciela w kraiu Soondah, wygrał wiele potyczek. pobrał zamki, załogę w pień wyciął, i nakoniec przymusił do walney rosprawy; zwycięztwo nam sprzyiało do końca; wygraliśmy wielką bitwę, woysko przeciwney strony legło na placu, naczelnik uciekł, i pilnie śledzony; to wfzystko w Lipcu się stało.

Wprowadzamy bardzo wiele rozmaitego zboża do portów z zagranicy; drożyzna iednak zawfze iest wielka; 4 funty zwyczayneygo chleba kosztuią teraz blisko 3 złotych Pol. — Lordowie: Stamford, Pembroke, Westmoreland, wymówili się od przyięcia tytułu Margrabiów. — W casie terazznieyszey woyny zbogacili się naywięcey zdobyczą na statkach nieprzyiacielskich zabraną Admirałowie: Bridport, Kingsmill, Seymour; ten niedawno z Ameryki do banku przysłał 60 tysięcy FS. — Temi dniami spadł u nas śnieg nadzwyczayny; tak dalece iż wezbrana Tamiza z brzegów wylała zaymuiąc więcey 18 tysięcy morgów gruntu oromego. — Regiment 9 Angielskiey piechoty powraca do Anglii z morza srzodziemnego; do wyprawy Egiptskiey należeć nie chciał, iako nie obowiązany kapitulacyą do woiowania za Europą; niektórzy powątpiwaią o niezgodzie Lorda Keith z Generałem Abercromby. — Kompania Wschodnio Indyiska na 24 okrętach swoich kazała z Prowincyi Azyatyckich do nas sprowadzić 18 tysięcy beczek ryżu. — Xiążęta: Grafton, Rutland, Beaufort, Richmond, S. Albans, Lord Southampton w herbie swoim maią trzy lilie niegdy Francuzkie;

te ponieważ Król Jmć na pieczęci Koronney zmazać roskazał, zachodzi wątpliwość czy pomienionym familiom zatrzymać pozwoli. — Podobno Portugallia zgodzi się z Hiszpanami, albo też własnym siłom zostawiona będzie, ponieważ rząd nasz zprowadza z Lisbony woyska ſwoie; przed kilko dniami przybył z tamtąd Generał Manners, za nim 21 okrętów żołnierzem ładownych. Mówią że Ministerium ostrzeżone iest o wyprawie którą nieprzyiaciel chce przedsięwziąć ku brzegom naszym.

z Paryża 19. Stycznia.

Wyznali teraz Jakobini, iakim ſpoſobem zgładzić mieli pierwszego Konsula w Malmaison; iest to dom wieyski ztąd niedaleko leżący, do którego Buonaparte od zabaw publicznych wolny czasem wyieżdża. Juvenot Adiutant niegdy Henriota kommendanta Paryskiego pod Robertspierrem, był tam przebrany przebrany za mulatza; oglądał budynek, i okoliczne mieszkania; według iego układu, iedno z tych w nocy podpalonem bydź miało; Konsul zapewne wyszedłby na ratunek; 20 dobranych złoczyńców na drodze chciał postawić Juvenot na wykonanie zamysłu. Gdyby ztąd przypadkiem cały wyszedł Konsul; uciekałby zapewne do Paryża; na ten koniec Juvenot wiele wozów miał na drodze postawić, któreby przeiazd niepodobnym uczyniły; tym czasem 20 zasadzonych strzelców powinni byli ognia dawać. Naostatek tenże Juvenot, Didier, Desforges, Chevalier, niedaleko Salpetricre doświadczali mac[illegible]ny piekielney; grom był straszliwy; przelękli się onego ſami nawet z złoczyńcow niektórzy; Desforges przyrzekł ieszcze większą moc i natężenie dać ogniowi. Gdyby się powiodło Konsula zamordować, zamyślali Jakobini, dla pociągnienia ku ſobie Roialistów, Ludwika 18 Królem obwołać na pozor tylko, nikogo nie zabiiać oprócz tych którzy iakiekolwiek urzędy od Konsula przyieli, miasto rabować przez 48 godzin tylko, karząc obywatelów że niegdy Robertspierra gillotynować dozwolili; słowem według wyrazu w r. 1793 i 1794 poświęconego, chcieli oczyścić Paryż.

Generał en chef Brune dał następuiącą odezwę do armii Włoskiey. Już to raz drugi, żołnierze, Konsul miał zginąć ręką złoczyńców, którzy obraliby raczey Oyczyznę zagubić, niżeli ſzczęścia iey bydź świadkami. Wszechmocna prawica zachowawszy naywyższego Rządcę RPtey tylekroć od nieprzyiacielskiey broni, przeprowadziwszy bespiecznie pośrzód nawalności morskich i Anglików, nie dozwoli zapewne ażeby miał ginąć od nikczemnych zdrayców; dokona ten mąż zaczęte dzieło zbawienia narodu; pomożemy wszyscy; krew i życie daiąc na obronę Wodza, który nas wieńcem ozdobił laurowym; Konsula, który nam iutrzenkę szczęścia wskazuie po tylu zamieszaniach. Żołnierze, niedawnoście zwyciążyli nieprzyiaciela na Włoskiey ziemi; nie chcę przerywać tryumfalnych pieśni; nie ſmućcie się; pierwszy Konsul żyie, z niebespieczeństwa wyszedł; otacza go narod przywiązany; zbóycy ſurowego czekaią wyroku.

Podobne pismo dał Moreau do ſwoiey armii. Przybyły niedawno Szef Sztabu Desolles drukiem ogłosił ſzczegуły wielkiey pod Hohenlinden bitwy. Generałowi Richepanse ſzczególnieyszą daie pochwałę; ten zewsząd oskrzydlony, widząc śmiało idących ku ſobie grenadyerów Węgierskich dwóma kolumnami z bliskiego lasu, obróciwszy się ku ſwoim, i wesoło ſpóyrzawszy po ſzeręgach: grenadyerówie 48 półbrygady, rzekł, co o tych ludziach myślicie? *Już umarli*, krzykną żołnierze, wpadaią z bagnetem na Węgrzynów, i trupem ścielą; na tém mieyscu zaczęte zwycięztwo inni Wodzowie dokonali — Pomieniony Dessolles w nadgrodę wielkich zasług, dzielnego konia w podarunku otrzymał od pierwszego Konsula. — Rząd pod miastem Bordeaux kazał zgromadzić półbrygady: 11, 15, 24, 47, 63, 74, 105. dwie dywizye artylleryi pieszey, kwie kompanie konney, 23 i 25 regimenta strzelców konnych, 11 i 18 półki cięzkiey iazdy, 5 regiment dragonii; co wszystko wyniesie ogułem 30 tysięcy starego żołnierza; Wódz nie wiadomy; to pewna że będzie korrespondencyą utrzymywał z Lucianem Buonaparte i Ministrem woiennym Berthier; zkąd nie wątpliwy wniosek, że armia pod Bordeaux zebrać się maiąca przeznaczona iest na wyprawę przeciwko Portugalczykom, z któremi Buonaparte woynę zakończyć postanowił.

D. 7 Admirał Gantheaume wyszedł pod żagle z portu Bresteńskiego; prowadząc okręta: Indivisible, Formidable, Indomptable od 80 armat Konstytucya, 10 Sierpnia, Desaix, Jan Bart, od 74, i 3 fregaty; zabrał 4 tysiące żołnierza lądowego; i pomyslnym wiatrem oddalił się wkrótce od brzegów. Cel wyprawy zgadnąć trudno; dziś w administracyi Departamentu morskiego scisłą zachowuiemy taiemnicę. Jedni mówią iż eskadra płynie do Egiptu niosąc posiłki tey osadzie, którą założył Buonaparte i zachować pragnie; drugich zdaniem Gantheaume uda się do Irlandyi; nie chce nasz rząd ſpokoynym okiem poglądać na uskutecznienie Unii dwóch narodów. Wkrótce Admirał Latouche ma wynisć na morze z 5 okrętami liniowemi; nakoniec Admirał Bruix wyprowadzi 18 Hiszpańskich, 15 Francuzkich. Generał Bernadotte częste miewa rozmowy z Emigrantami Irlandzkiemi; cokolwiek woyska było w Dijon, Lyon, grenadyerów pod Tours obozem stoiących, do Brestu i Rochefort posłano czym prędzey; wszystkie okoliczności znać daią, że o Irlandyi myslemy; i to uważać trzeba, że gdyby Gantheaume na daleką ſzedł żeglugę, tak wiele żołnierza na statki zabierać nie mogł. Po wszystkich portach RPtey czynią się teraz wielkie przygotowania; wkrótce mamy nadzieię odebrać ztamtąd ważne wiadomości.

Papiery nasze podniosły się niedawno do 55 od sta; Kongres w Luneville drugi w Bruxelles; traktaty wielorakie; przymierza, ugody; pokóy ſpodziewany, radością nas napełniał. Dziś niknie nadzieia; papiery do 50 procentów ſpadły; biegaią pogłoski że woyna się przedłuży, albo przynaymniey że ugoda nie iest iak rozumiano bliska. Jakoż zbyteczna w negocyacyach przewłóka ſprawiedliwą rodzi troskliwość. — Od Generała Brune czekamy wkrótce doniesienia o podpisaném broni zawieszeniu. Ostatni rapport pisał Oudinot z Vicenza d. 9; wyraża powtórnie; iż o armisticium raz ieszcze proszony przez Graffa Bellegarde, pozwolić nie chciał przed ustąpieniem Austryaków z Mantui, Peschiery, Ferrary, Ankony. W Montebello i Tavernelle trzymał się uporczywie nieprzyiaciel; dobyty ſzturmem, oprócz zabitych i ranionych stracił 1500 ięńców. W Weronie 900, w Vicenza 700 chorych nieprzyiacioł znaleziono. Diwizya Monnier opasuie zamki S. Felixa i Piotra w Weronie, których garnizon 1500 żołnierza wynosi. Delmas straż przednią armii poprowadził do Bassano i Padwy; lewe skrzydło w okolicach Tridentu złączyło się z Macdonaldem; dolina Lugano w mocy naszey. Toż ſamo w rapportach ſwoich potwierdzaią Macdonald i Dumas Generałowie.

Od granic Włoskich 10. Stycznia.

Austryackich woysk dywizya na rozerwanie siły Francuzkiey z Ferrary wysłana, ſpieſznym krokiem powróciwſzy do miasta, nie mieſzkaiąc na lewy brzeg Po rzeki przeſzła dla złączenia się z głównym obozem. Kommendant napełnił twierdzę żywnością dla pozostałych w niey żołnierzy, zabieraiąc co mógł znaleść w okolicach. Prawe skrzydło armii Francuzkiey na d. 3. rano do Werony weſzło bez odporu; w południe sam Brune przybył z całym ſztabem. Tegoż czasu Delmas na czele przedniey straży ruſzył do Vicenza; Moncey doznał wiele odporu w Rivoli i Chiusa; nakoniec wſzystko ſzturmem zaiął, a przy pomocy armii Grisońskiey opanował część południową Tirolu Włoskim zwanego, gdy sam Macdonald ſzedł do Tridentu przez Lodrone i Storo. Brune d. 6. miał główną kwaterę w Vicenza. — W Turinie spodziewa się pospólstwo wkrótce widzieć nową monetę papierową; proiektowi temu sprzeciwia-

ła się statecznie Consulta; póki roskazem Generała Jourdan nie została rozwiązaną. O mil 4. od pomienioney stolicy w Volpiano rozruch między ludem powstał; kilku żołnierzy było zabitych i ranionych; Soult spokoyność przywracaiąc, kontrybucyami skarał mieſzkańców. Pogłoska o zamieſzaniach w Weronie zdarzonych, i rabunku miasta przez Generała Brune dopuſzczonym, od prawdy była daleką.

z Auszpurga 16. Stycznia.

Smutne było rozstanie Generałów Austryackich z obywatelami Tirolu. Jellachich który od początku woyny do końca ſzczęśliwie Prowincyą zasłaniał, wydał do Tirolczyków naymocnieyſzą odezwę; w czułych wyrazach dziękuiąc im za pomoc żołnierzowi dawaną w obronie granic Oyczystych; wychwala wierność i przywiązanie do Monarchy; winſzuie sobie nakoniec i za naywiękſzy ma zaſzczyt, że będąc naybliżſzym świadkiem cnot obywatelskich i rycerskich, jedney z Tirolskim ludem sprawy bronił ſzczęśliwie. — Francuzi ziąwſzy nadgraniczne twierdze do srzodka Powincyi na załogę nie wprowadzili nad tysiąc żołnierza; tyleż zostało Austryaków pod kommendą Generała Chasteler. Nie wiemy jeśli nieprzyiaciel kontrybucye wybierać będzie, ponieważ o tém nic w traktatach nie rzeczono. — Armisticium we Włoſzech wielkie znalazło trudności. Umowa w Steyer podpisana nic o tém nie wspomniała; General Moreau nie chciał nic wziąć na siebie, i czynić imieniem drugiego Wodza, który przy podpisaniu pierwſzego broni zawieſzenia oświadczył niechęć. — Francuzi coraz więcey żołnierza wysyłaią za Dunay przez Ratisbonę ku Norimberdze, podobno nie tak dla pomnożenia armii Generała Augereau, jako raczey dla łatwieyſzego wyżywienia w kraiu mniey nad inne wyniſzczonym.

z Frankfortu 17. Stycznia

Generał en chef Augureau dnia wczorayſzego przybył do Offenbach z Frankonii. Szef ſztabu Andreoſsi poiechał do Paryża, gdzie zostać ma jako Inspektor artylleryi; mieysce jego w armii Francuzko-Batawskiey Commes zastąpi. — Słychać że w Paryżu niektóre Mocarstwa z pierwſzym Konsulem traktować zaczeły względem przywrócenia Królowi Jmci Sardyńskiemu Państw jego; Monarcha ten od niemałego czasu mieſzka w Neapolu.

z Hagi 16. Stycznia.

Rząd naſz silnie o to naglony przez Konsula Buonaparte, cała dziś uwagę zwrócił ku morskiey potędze; buduiemy nowych okrętów jak naywięcey; naprawuiemy stare; jeżeli flotta naſza przyłoży się cokolwiek do wspólney sprawy, trzeba będzie to przypisać Admirałowi de Winter. Zna każdy że teraz byłoby nayzręczniey ſzkodzić nieprzyiacielowi, którego siły są rozerwane. — W Luneville Cobenzl i Józef Buonaparte codzień dwie odprawuią konferencye; dowod iż wiele trudności przeſzkadza podpisaniu traktatów. W listach wierzytelnych Hrabiego napisano, iż może traktować o pokóy oddzielny; lecz pierwſzy Konsul żąda, ażeby mógł nie tylko traktować, ale też podpisać ugodę w dniach 30.; 15. dni pozostałe od armisticium użyte bydź maią do ratyfikacyi. — Biega nawet pogłoska, iż Moreau wyraźny roskaz odebrał zapowiedzieć Austryakom zerwanie onego, jeśliby w czasie zamierzonym traktatu podpisanego nie widział. — Wierzyciele Domu Austryackiego w Departamentach Belgickich mocno są potrwożeni; lękaiąc się dzis bardzo, ażeby Dwór Wiedeński nie pusził w przewłokę opłacenia długu tam zaciągnionego. Miastu Antwerpii należy się 30. millionów złotych Ryńskich; innym miastom mniey lub więcey. — Do armii naſzey w Niemczech nie przestaiemy posyłać wielorakich posiłków w ludziach, koniach, ammunicyi, armatach. — Rząd naſz został ostrzeżonym, iż Anglicy zamyślać nie przestali o spaleniu flotty naſzey w Helvoetsluys; przed uściem zaś Mozy chcą zatopić kilka statków dla zepsucia żeglugi. Mamy się więc na ostróżności. Woienne okręta naſze zaczynaią się zgromadzać do Texel; dwa naywiękſze są od 84. armat.

z Strasburga 12. Stycznia.

Kray Szwaycarski o przyſzłey niepodległości przez pierwſzego Konsula zapewniony, czeka niecierpliwie losu jaki mu zgotuią. Znacznieysi w Berne urzędnicy i obywatele powiadaią, że rząd im będzie dany do Francuzkiego podobny wraz po ogłoſzonym pokoiu. Rada wykonawcza proiekt gotuie na utrzymanie armii narodowey, która 25. tysięcy ludu wynosić powinna.

Za dozwoleniem mieyscowego Rządu czyni się ninieyſze uwiadomienie: że zeſzły Jan Karpowski Szamb: był: Dw: Poll: uczyniwſzy wzmiankę w Testamencie o swoich dawnych długach, mianowicie za granicą być mogących niewyraził przed śmiercią, komuby istotnie takowe długi należały; a przeto gdy takowe wynaleść się mogące długi są przyczyną zastanowienia exekucyi dyspozycyi Testamentowey, co do rozpisanego maiątku tegoż Karpowskiego. A zatym czyni się z dozwolenia Rządowego obwieſzczenie, gdyby tak w kraiu jako i za granicą być mogący zeſzłego Jana Karpowskiego Kredytorowie, dowody swoie w przeciągu 10. Miesięcy od daty ninieyſzey przed Exekutorem Testamentu zeſzłego Karpowskiego Podkomorzym Rzeczyckim i Kawalerem Wołłowiczem w mieście Wilnie będącym prezentowali, albowiem po uchybieniu wyrażonego terminu, cały funduſz po zeſzłym Karpowskim pozostały, rozdany będzie i nic w ręku Exekutorow nie zostanie. — Datt d. 1. Februar: 1801. Roku w Wilnie.

IMPERATOR JMC troskliwy o dobro wiernego poddaństwa, Imiennym Ukazem Rządzącemu Senatowi zalecić raczył, z którego w r. 1801 Miesiącu Styczniu w gazetach wypisano: „ W „ następne czasy wszędzie przedawać się ma ſól „ Rossyiska, nie zaś wprowadzona z zagranicy; „ czyli więc nie zechce kto z bawiących się ku- „ piectwem lub innym przemysłem podiąć się „ dostawienia do Gubernii Białoruskiey, Miń- „ skiey, Litewskiey, Wołyńskiey, i Podolskiey, „ ſoli Krymskiey z iezior słonych, które ſą na „ odkupie w Nowdryssyiskiey Gubernii, i prze- „ dawania oney ceną upodobaną według praw „ przemysłowi służących, przewożąc gdzie trze- „ ba z Krymu własnym nakładem, i płacąc za „ ſól nie więcey nad to co kosztuie skarbowi „ na mieyscu. Taki dla potrzebnego umówienia „ się stawać powinien przed Departamentem „ Rządzącego Senatu, r. 1801, 15 Lutego, z „ świadectwem o maiątku ſwoim. „

Ponieważ mimo nagłe interessa moie, dla uczynienia ważney przysługi obywatelom pomienionych Gubernii, umyśliłem zabawić w Petersburgu do 15 Lutego, przez ninieysze pismo upraszam ich, ażeby mnie zaszczycili odezwą listowną w Sądowych mieyscach zaświadczoną; kto z obywatelów maiętnieyszych i mniey dostatnich, znacznieyszych kupców i mieszczan, osobliwie ſolą handluiących, i iaką liczbę akcyi, każda od 500 rubli, i na iaką Gubernią dać zechce dla przyprowadzenia do skutku przedsięwzięcia dobrego i pożytecznego.